

UJ CÍMBORA

IRODALMI LAP GYERMEKEK SZÁMÁRA

Alapította: TELEKYNÉ FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA. Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Teleky József.

Piropipacs, búzavirág, margarét...

VIII. ÉVFOLYAM
14. SZ.

MEGJELENIK HAVONTA KÉTSZER

1940. JULIUS
15.

Árvák éneke

— Enekelhető „Ha földi munka, baj mind elfogyott...” dallamára. —

Nincs nekünk apánk, sem édesanyánk:
drága szívükben kihunytt már a láng,
s az miérettünk többé már nem lobog,
sírjuk felett is gyászos szél zokog.
Jótestvérek, jótestvérek. jótestvérek, szeres-
setek:
árva, bús szívünk testvérszívet kér,
mely tud szeretni s értünk is dobog.

Istenben bízunk, minket Ő vezet,
az árváknak Ő nyújt védőkezet.
Hisszük: csak Vele leszünk boldogok,
s békés lesz szívünk, amely most zokog.
Jótestvérek, jótestvérek, jótestvérek, szeres-
setek:
árva, bús szívünk testvérszívet kér,
mely tud szeretni s értünk is dobog.

Szepesi Nits István.

Olvasd el, hogyan kell helyesen írunk!

K kábel (tengeralatti táviró), kaesa vagy káesa, kajsi vagy kajsin (barack), kakuk, kakukol és nem kakukkol, (dal-ol, hang-ol, kakuk-ol), kámfor és nem kánfor, katolikus és nem katholikus, kaviár (csemegéne elkészített halikra), kedd, kedély, kedélyes, kedélyesség, keh (lóbetegség), kehes, kehely, kehellyel (elválasztva kehely-lyel), kékellik vagy kéklik, kékít; kel vagy kél (ige), kelek, kelsz, kel, kelt, keltünk, keltek, keltek; kelkáposzta, kelvirág, kelet (irány, kis betűvel kezdjük), a Kelet (Ázsiára mondjuk, ezt már nagy kezdőbetűvel írjuk), Keleteurópa, nagy betűvel kezdjük, de ha jelző, akkor kis betűvel: keleteurópai ember. Keletlen (tészta) a kel igéből származik; kell = szükséges, már két l-lel irandó. S minden olyan szót, amely a kell szóból ered, kettős l-lel írunk. Kelleti magát, keletlen vendég (tudniillik, akire nincsen szükség), kellek, kellünk mi, keletlen, keletlen felül, kemény, Kemény, mint családnevet nagy betűvel kezdjük. A kemény melléknevet, ha vel raggal használjuk, így írjuk: (keményvel helyett) keménnyel, (tehát két n és y), a Kemény családnévnél így írjuk: Keménnyel, vagyis kiírjuk mind a két ny betűt egymás mellé.

Kertészkedjünk kis cimborák!

A kertben a már régebb kiültetett virágokat gyakran kell megkapálnunk, hogy szebben tudjanak fejlődni. A kapálást akkor kell végezni, mikor a talaj puha. Rendszerint eső után, mikor már felszikkadt a föld. Kapálásnál ügyelnünk kell, hogy a gyökeret meg ne sértsük.

A növényekről az elültetett virágokat vágjuk le mert elsősorban a rend kívánja meg, de a növénynek is könnyebbség, jobban tud fejlődni, ha növést nem hátráltatja egy elszáradt virágszár, stb. A rózsát bimbó korában is le lehet vágni, ez nem gyengíti a tövet, csak nem szabad egy ágat pl. többől levágni, hanem alul kell hagyni két-három levelet, mert a levél alatti rügy (szem) tovább hajt és ismét virágot hoz. A virágot mindég éles késsel, vagy ollóval vágjuk.

Az elszáradt tulipán leveleket is vágjuk le, a hagymákat pedig július hónapban ki kell venni a földből és kis ládába rakva száraz helyre kell tenni. Ezeket majd szeptember közepén kell újra elültetni.

A játékkóra.

Kis öcsikém a bácsijától
Egy aranyos órát kapott.
Előveszi napjába százszor
S elnézi: hogy jár, hogy ragyog.
Nézi s nem tud betelni véle,
A boldogság ott ég szemébe,
Büszke, hui rá mindenkép
S hiszi, hogy másnak nincs ilyen szép.

Kis öcsikém, míg nézlek téged,
Együtt örvendezem veled,
Hogy neked még ily szép az élet
S nem bántja gond a szívedet!
S kérem Istent: ne tudd soká még,
Hogy órád csak egy fénylő játék!
Nézz csak te mindent szép aranyának
S maradj ily jónak, ártatlannak!

Krúzselyi Erzsébet.

Emlékezete legyen áldott!

Nagy Mihály, nyugalmazott református lelkész, a mi kedves Mihály bácsink, aki az Új Cimborának munkatársa volt, aki titeket, gyermekek, lángoló szívével nagyon szeretett, aki oly gyakran írt kis ujságotoknak taníté, oktató elbeszéléseket, ismeretterjesztő cikkeket, jóságos lelkét visszaadta a Teremtőnek.

Szíve a nemes szeretet tüzeben hamvadt el.

Szomorúan, őszinte fájdalommal érezzük, hogy sorainkból ismét egy értékes, melegérzésű gyermekbarát tűnt el örökre. De vigasztalásul szolgál, hogy fenkölt szelleme bőlesen alkotó, ekos írásaiban továbbra is köztünk marad.

Megnyugodva a Gondviselő akaratába, hálásan tisztelt Mihály bácsinknak kívánjunk boldog, örök nyugalmat, emlékét pedig viszontszeretettel mélyen véssük be lelkünkbe.

Teleky Dezső.

BCU Cluj / Babeş-Bolyai University Library Cluj

Bapó tréfái.

— Csevegés és tréfás kismese apróbb cimboráknak és mégkisebb cimborajelölteknek. —

Írta: Nagy Mihály.

Csak azt várta szurtos Janesi, hogy bejőjön nagyapó a munkából és pihenőül pipára gyújtson, mindjárt odaszaladt s kissé nyafatólagos hangon, — hogy nagyobb hatása legyen — kérte: mondjon mesét. Meséljen bapó drága!... Bapó jól elszórakozott kis unokájával, hát elkezdte:

— Na jó, kis maszatosom te! — hát mesélek most a kakasról...

— Jó lesz bapó, jó lesz! Na mondja!... Én szeretem bapót!...

— Csak azt mondom kis szurtosom, hogy a kakas szónak sok értelmezése van, csak jól meg kell figyelni. Mint állat, egyik leghasznosabb a háznál. Sok mindenre figyelmeztet. Már Jézus Krisztus korában szerepelt, amelyről azt mondta Jézus Péternek, leghűségesebb tanítványának, hogy mielőtt a kakas megszólal, háromszor megtagadsz engem...

— Ha pedig te, kis szurtos unokám, erősen szaladsz mikor édesanyád behozza a palacsintát, megbotlassz abba a kicsi székbe, neki esel az asztalábanak, beleütd a fejed, az ütés helyén fájdalmas, búb nő ki, azt mondjuk, hogy kakas nőtt a fejedre.

— Mikor édesanyád összeszed egy esomó

száraz forgácsot, hogy a tűzhelyen parázs tüzet rakjon, nanó meg eléveszi a drótszitát és hegyes fehér kukoricát, hogy a forgács lángja felett kipattogassa, azt a sok apró fehér gombot, ami úgy ugrál ki a rostából, mint a sűrűn hulló hó télen az égből: kakasnak nevezük. Ugy-e, ezt már te is szereted!...

— A vadász bácsi puskáján, a nyaka felé van egy görbe acél alatt valami fogantyú, amit máskülönbén ravasznak is neveznek, az is — népiesen mondva — kakas. Azért figyelmeztetik a csintalan gyermeket: vigyázz, nehogy a puska kakasához nyulj, mert elsül a puska és valakit meglőssz!...

— Régebben templomok fedelének egyik sarkára szoktak tenni vasból és pléhből kovásolt mozgó kakast, hogy mutassa a szél irányát, mikor fú.

— Mikor egy ház kigyúl azt mondják, hogy rászállott a „vereskakas“. Ez pedig nagy veszedelmet jelent; nagy kárt és bánatot okoz az embereknek. Vigyázni kell! Nem szabad gyufával és tűzzel játszani, mert könnyen meggyúl a ruha, a ház és odaég minden. Majdnem mindennap olvasunk rossz híreket vigyázatlan gyermekekről, akik ma-

gukra otthon maradtak, míg szüleik a mezőn, vagy városban végezték dolgukat és elkezdtek gyufával játszani, meggyújtottak a gázt, a láng ruhájukba kapott, s a házzal együtt ők is odaégték. Sokszor még a szomszédok házai is elhamvadtak.

— Mérges, vagy helyét nem találó, sokat ugrándozó, hetvenkedő gyermeknek azt szokták mondani:

Eredj, már, ülj le te golyhó! Olyan vagy mint egy kis kakas!...

— Tudva levő, hogy a kakasok a legmérgebb állatok. Ki nem állják egymást. Mindjárt-mindjárt összekapnak és véresre csípdesik egymás taróját, szakállát, sokszor a végkimerülésig. A japánok és a kínaiak nagyon szeretnek mulatni a kakasviadalokon, azért rendeznek gyakran a szabadtéren épített cirksz-helyiségekben kakaspárbaíjt. Ezekben a viadalokban az egyik kakas többnyire elvérzik.

— Régebben gyártották a sötétzöld, puha tokban árult veresfejú gyufát. Ezt kakasgyufának hívták, mert olyan hangot adott, ha meggyújtották, mint a pattogatott kukorica, amit nanó szokott csinálni a drótróstával. De gyakran messzire kiugrott belőle egy-egy veres szikra amitől könnyen meggyúlt valami a házban. Eppen ezért ez a veszedelmes kakasgyufa hamar kiment használatból.

— Ha a szemétdomb felől valami fülbe-mászó, elnyújtott éles hangot hallasz, az biztosan a te Pista nevű kakasod — kis szurtosom! Valami szemet talált ilyenkor s arra hívja a tyúkjait! Azt szokták róla mondani, hogy: „a kakas is úr a maga szemétdombján”. A kukorékolás esőt is jelenthet, mert a kakas esőtjósító állat. Minden éjféltor pedig elfújja a maga nótáját a ketreében, amivel az éjfélt jelzi.

— De már elég is volt a kakastudományból mára! Eredj, mondjad kicsi anyának, hogy fektessen le!

— Nem még! Mondjon még, drága jó bapó!...

— ... Na jó! Hát mondjam el a veres-kakas meséjét?

— Azt, azt bapó! Azt szeretném én hallani!...

— Nem azt kérdeztem, hogy: „azt, azt bapó! Azt szeretném én hallani!...” hanem, hogy mondjam el a vereskakas meséjét?...

— Mondja, mondja na, bapó!...

— Ejjnye! Én nem azt kérdeztem, hogy: „mondja, mondja na, bapó!”, hanem azt, hogy mondjam el a vereskakas meséjét?...

— Ó mennyit bosszant bapó! Mondja már na, mondja már!...

— Nem azt kérdeztem: „óh mennyit bosszant bapó! mondja már na, mondja

már!”, hanem, hogy mondjam el a veres-kakas meséjét?...

— Ha annyit csavarja a mesét bapó, el veszem a pipáját!...

— Na látom, veled már nem lehet ma kukoricázni, a szemed is nagyokat pislog. Menj hát, hívd be anyukádat, hogy fekteszen le, aztán holnap folytatjuk a mesét tovább!...

Visszajön a lelked.

Marcella néni áldott emlékének.

Visszajön e lelked,

Szív csendjében, érzem...

Fehér gyermeklelkek tündöklő szemében,

Visszajön a hangod, mesélő szavukban,

Visszajön mosolyod, tiszta mosolyukban.

Visszajön dobbanó szívednek zenéje,

Tiszta szemeidnek felcsillanó fénye,

Fehér álmaidnak tündércsillogása,

Mesélő szavadnak, zsongító varázsa.

Visszajön a lelked,

Könny csendjében, érzem...

Artatlan gyermekek hálás kis, szívében,

Visszajön, s letöröl minden könnyes arcot,

Mesék szépségével könnyít minden harcot.

Tündérek kertjével szépíti életünk,

Mesél... mesél nekünk, akik csak szenvedtünk.

Egykor eldalolta élte legszebb dalát,

Aztán szeretetből feláldozta magát.

Visszajön a lelked,

Dal csendjében, érzem...

Gondtalan gyerekek dalos életében,

Diadalmas vággyal, a Földtől az égig,

Elkiséri őket egy életen végig.

Visszajön éneklő angyalok hadával,

Csodát teszen ismét a gyermekvilággal!

Mi pedig felvesszük megkezdett fonalát,

Mert halljuk az Élet halhatatlan dalát.

Nemes Nagy Márta.

AZ ARANYHALAK.

Irta: Fábíánné B. Ilona.

Janesi csak most jött rá, mikor a kezében levő üres üveget látta, hogy mit eszelekedett. A kis halaknak megígérte ugyan, hogy visszaadja szabadságukat, de talán nem így kellett volna, — tépelődött.

A palotába nem mert visszatérni. Hogy nézzen a királykisasszony szemébe? Vagy mit mondjon a nagylelkű, jóságos királynak, aki vele úgy bánt, mint jó apa?

— Nem tudta, hogy mi tévő legyen, elindult a városból kifelé, nagy szomorúságán kívül csak a két halpikkelyt vitte magával.

Mire besötétedett, egy kis erdő közelébe ért, ahol az első nagy fa ágán, a levelek között húzta meg magát éjszakára.

Sokáig nem jött álom a szemére, most már nagyon bánta, hogy a folyó partjáról miért nem ment vissza azonnal a palotába.

Ha elmondta volna a királynak, aki nemes és igazságos, őszintén a dolgot, talán kevesebb bajt csinált volna, mint így.

Alig virradt, vissza indult a városba, olyan gyorsan szedte a lábát, ahogyan csak bírta, éppen a királyi palota kapujához ért, mikor Hupikék főkamrás kijött. Amint szegény Janesit megpillantotta, gúnyosan mondta: „No te híres, gézengúz, tolvaj, csak hogy megfogtalak.“

— Engedelmevel, én saját jószántomból jöttem vissza, hogy a király Ófelségének mindent elmondjak.

Ahogy a palota kapuján beléptek, Hupikék odaintett két gárdistát: „Vigyétek ezt a jómadarat a toronyba, de fejetekkel feleltek érte.“

Hiábavaló volt Szegény Janesi minden kérése, könyörgése, senkivel sem tudott beszélni még a király környezetéből sem.

Hupikék a bírák előtt olyan vádló beszédet mondott, hogy Janesit szóhoz sem engedték jutni, egyszerűen elítélték, amiért meglopta a királyi családot. Pedig a király a palotában helyet adott neki, minden jóval elhalmozta, éppen ezért Hupikék példás, elrettentő büntetést kért az ilyen belopózott zsványra.

Halálra ítélték!

Janesi feje zúgott a sok beszédől, de csak annyit értett belőle, hogy a király elé nem engedik és meg kell halnia.

Azon a napon, mikor a kivégzésre készültek, az egész város korán reggel talpon volt, mert mindenki látni akarta a nagy eseményt.

Janesit levezették a toronyból és vitték kifelé a város végére. Ó gondolatban elbűcsűzött a királylánytól, midőn hirtelen eszébe jutott a halpikkely. Zsebeihez kapott, mert éppen a hidon mentek keresztül, s az egyik pikkelyt bedobta a vízbe s kérte a halak segítségét.

Ebben a percben szembe jött vele a királyi hintó, amiben a király és a királyleány ültek, utána lovagolt a király kísérete.

Janesit olyan sokadalom vette körül, hogy meg kellett állniok, amíg a király és kísérete elvonult.

Ahogy a király Janesit megpillantotta, magához intette s kérdezte: „Mit tettél fiam, miért ítélték el bírám?“

— Felsőges Uram! Mikor a királykisasszony nagy beteg volt, — itt a királyleányra nézett, — az aranyhalakat kifogtam. Ezek arra kértek, hogy adjam vissza szabadságukat, mert ha rabságba tartjuk őket, kiesinyeik tönkre mennek. Én azt ígértem akkor nekik, ha jó gazdájuk meggyógyul, visszaszerzem szabadságukat.

— A halak téged kértek, veled beszéltek? — kérdezte csodálkozva a király.

— Igen, felsőges uram!

— Miért nem mondtad ezt nekem?

— Mert a királykisasszony erről beszélni sem engedett, pedig naponta annyi gyönyörű szép mesét mondtam el neki, azt hittem, hogy ezek a jó példák talán megindítják a szívét és magától jön rá, hogy visszaadja a halak szabadságát.

— Felsőges apám! Az igaz, hogy Janesi csodálatos, szép meséket mondtott nekem. Ha szomorú voltam, olyanokat mesélt, amik felvidítottak, ha az álom került s el szerettem volna aludni, elaltatott. Ha valamit elvesztettem, panaszkodtam, ő megnyugtatót, s később visszaszerelte nekem.

— Igen, mert addig kerestem, míg megtaláltam. A nyomot mindig a királykisasszony mondta meg nekem.

— Édesapám, én valamit te előtted is elhallgattam. Mikor a multkori háborúban annyira sarkunkban volt az ellenség,

jó tanácsokkal Janesi látott el, én akkor mindig azt tanácsoltam, amit ez az okos

Jancsi mondott. Így győztük le az ellenséget.

A király azonnal kiszállt a hintóból és a sok nép szemeláttára megölelte Janesit.

— Jancsi, én fiammá fogadlak. Már kétszer mentettél meg bennünket a nagy veszedelemtől, ülj be hozzánk ide a hintóba.

Egetverő éljenzések között hajtottak be a királyi palotába.

Hupikék főkamrás, ahogy megtudta a láрма okát, otthagyt mindent, csak azt a zsákot igyekezett megtölteni arannyal, mit Janesinak kínált és nyomorúságos életét szerette volna megmenteni.

Jancsi később feleségül vette a királyleányt. Az öreg király halála után Janesi örökölte a trónt, ki a másik halpikkelyt is bedobta a vízbe, hogy segítsék a halacszkák, hogy igazságos és békeszerető uralkodó váljék belőle, de soha se legyen bosszúálló.

A nép szerette, beesülte a nagylelkű, igazságos királyt és mindenki beldogan élvezte szorgalmas munkájának gyümölcsét egy hosszú áldásos, békés életen keresztül.

(Vége.)

BCU Cluj **Bandi és Mária.** Library Cluj

A hároméves Bandi valami nagyos dologtörő piciny koponyáját. Azt szeretné, hogy amikor apukája kiküldetésben van, átvegye a vezényszót, s ő kormányozza a házat. Szándéka azonban nehezen valósul meg, mert néha csorbát ejt tekintélyén, amit nehezen tud kiköszörölni.

Ma délelőtt például, amikor Mária, a másfél éves huga alszik kényelmes nagy bölcsőjében mint a bunda, s szép egyenletes lélekzétvétele azt bizonyítja, hogy fehér ruhás angyalkákkal álmodozik, nagy előkészületeket tesz a kis úrfi, hogy ha fölbred a huga, kellőképpen szórakoztatni tudja.

Összes játékait előszedi. Sőt a Máriaét is. Kicsi jegesmedvét, a hátán Paprika Jancsival. Hintalovat, melyen játékbaba lovagol. Fapuskás ólomkatonákat, sebesült nyuszit, amint babaruhán pihen. S végül kályhafestéket kefével együtt. Ez már az anyuka szereszámai közül került elő.

Az előkészület nem a legnagyobb csendben történik, s így Mária fölbred. Bandi huga mellé áll, s igyekszik szórakoztatni. Végigmutogatja az összes játékokat, de Mária csak pityereg tovább, semmivel sem tudja megvigasztalni. Egyszer aztán mentőötlete támad. Veszti a keféit, s a puha szőrrel simogatni kezdi huga orcáját. Mária csak ez tet-

szik, a kis jómadár pedig keféli rendületlenül, hogy ne sirjon a huga. Néha bele is mártja a fekete kenőcsbe, s így aztán pár perc alatt úgy kikészíti Mária arcát, hogy még a négerkirály leánya is megirigyelhetne volna. Még a párna s a paplan sem marad hófehér.

Máriának csak ibolyakék szeme ragyog ki a koromsötétségből, s csak hófehér foga mosolyog piros ajka mögött. Egyébként nem lehet ráfogni, hogy ő az a bizonyos Mária.

Bandi élvezi művét, s kacagása Máriaét sem hagyja komolykodni. Hogy aztán nagyobb nyomatóka legyen munkájának, felülteti hugát a bölcsőbe, s a reggelitől maradt tejbegrizzel traktálni kezdi. Ő is jőpéldát mutatva falatozik. Egyszer azonban, hogy a kis Mária jót nevesse, kezdi kenni saját fejére a kása maradékot, azután hugoskájának is fejét, kezét, lábát szépen bemázolja. Mire jön anyukájuk a piacról, úgy néz ki Mária, mint szép fehér kalappal a sötét éjszaka, s mintha kőművesek vakolták volna be fehér kulimással kezét, lábát s Bandi fejbűbját. Szegény anyukájuk alig ismert rá átalakított két kis drágaságára. No, de el is vesztette Bandi felügyelői tekintélyét jó időre.

Vinczeffy Sándor.

Eredeti székely népmese a Kisküküllő felső részéből.

Irta: Ósz János.

Hát csak annyi, hogy ahajt a havason felfelé, onnan jobbra egy kicsinyég lefelé, Siklód kövén innen, Bekeesen túl, hol a kurtafarkú malac túr, még azon is túl, élt egyszer egy király. Volt ennek a királynak három szép szál, derék fia. Olyan ügyibevalók voltak azok a fiúk, hogy az élő világon senki nem hívta másképpen, hanem csak: a szépkirályfik.

Hát hiszen szépek is voltak azok a fiúk nó, mert az apjuk is gyönyörűséges volt. De mi haszna, ha szép is volt az apa, ha amilyen szép, éppen olyan gyenge, gyáva király volt. Más király, ha húsért megy a mészárszékbe, ki ötven, ki hatvan fontot is méretett magának egy summájába, hanem ez alighogy öt-hat fontig vitte s még azt is szeribe kontójára írták. Hiába! Erélytelen, gyáva volt a király, hát gyengén állott a kincstár.

Búsultak is ezen eleget a királyúrfik. Vikatálódtek (tanakodtak) éj és nap egyaránt, mert mégis csak szégyelték erőst ezt a dolgot. Utóljára se lett más vége a gyöntölődésüknek (töprengésüknek), minthogy világjárni indulának, de ők tovább nem nézhetik apjuknak ezt a vergelődését, gyávaságát. Hát jó. Ha el, mentek is hegyen fel, völgyön le, addig, amíg utóljára egy világnagy havasba jutottak s úgy bévergelődtek, hogy ki-menni abból többet semerre se tudtak. Addig hántorogtak ott alá s fel, míg egy „árokfenék martján” egy gyönyörűséges kristálypalotára találtak. Jól van, ha érték, be is nyitottak abba. Néznek szeredenséjjel s hát lellem teremtette, az egyik szobában három ágy, a másikon három mosdó, a harmadikban három személyre felterített asztal bőven megrakva étellel, itallal. Hanem lelkes állatot az egész élő háznál egyet se találtak. A királyfik — Isten-világ! — mióta nem ettek főtt ételt, hát egyet se tanakodtak rajta, van-e, nincs-e valaki ott? kínálják-é, nem-é, hanem nagy ízibe az asztalhoz faesarodtak s jóllakának úgy, hogy egy báró se különbül. Akkor osztán neki hanyatolának a fáintos selyempaplanos ágynak s egy szent perc alatt horkoltak is. Horcogtak, de nem mind,

mert a legkisebb királyfinak sehogy se fért a fejébe ez az egész dolog, hogy az a szép palota, felterített jó vaesora, egyenest az ő számukra készült volna. Ő biz' a mit gondol, mit nem, kapja magát, felkoti a kardját s neki-lódul széjjelnézni a patak körül. Volt a palotán alól egy hid, hát nekidől a karfájának. hogy: na lássuk hát, miből lesz a mirigyhalál?

Hát hiszen, ha várta, bezzeg nem hiába, mert jött is egy akkora óriás, akkora óriás lovon, mint egy torony.

Horkolni kezd az óriás lova s kezd visszafelé lépegetni. Gyí te! Né te! Hogy a kutyák s a farkasok evetlen ne hagyjanak. Hát mit nyekerálsz itt erre-tova? — mondja az óriás. — Talán biz' a kisebbik szép királyfit érzed? Vajmi? (Vagy mi.) Hiszen bár itt volna, hadd nézzek a szeme közé!

— Itt vagyok, itt! — elkezdi a szép királyfi, — tán dolgod van velem, honnan ismeresz engem?

— Dolgom van hát! Hogy mertétek elfoglalni a mi palotánkat? Ezért fűbe harapsz!

— Fűbe-é te, hosszú karó, langaléta? Gyere hát errébb!

Bezzeg hogy arrébb is ment a'. Kardot rántának, tülekedni kezdenek s csaptak olyan viaskodást, hogy csak úgy csengett belé a helység.

Hanem, hogy a szépkirályfi nincsen má-léból gyúrva, azt is megmutatta. Úgy szúrta keresztül a nagy óriást, hogy csak lepuffant a lóról. Másnap östére kerülve a közbelső királyfi állott istrázsálni. Hanem a csak annyi is volt, mert alighogy lefeküvék a hid végéhez s már is elaluvék.

Csakhogy a kis királyfi élt a gyanúperrel s utána nézett a bátyjának. Ha utána, jól is tevé, mert alig ért a hidhoz jött már a második óriás egy hambár-nagy lovon.

Egyszer hát prüszöggni, de hőkölni kezd visszafelé a nagy ló.

Gyí te, ne te, hogy a farkasok s a hollók soha épen ne hagyjanak, tán a kis királyfit érzed? — kezdi az óriás. — Hiszen csak lenne itt!

— Itt vagyok itt, csak gyere, ha van merszed!?

Bezzeg egyet se kellett annál többet hívni az óriást. Kardot rántott, neki rontott a kis királynak s esaptak olyan viaskodást, hogy csak úgy zengett belé az a világnagy erdőség. Hanem a királyfi ezt is csak legyőzte egy-két miccentés alatt, fejét lecsillénté (levágta) s akkor osztán hid alá lökte. A bátyját a hidról felköltötte, hogy ott tovább ne hemmedezzen, s abból a helyből hazamentek.

A harmadik napon már nem is küldötte egyik bátyját se a kicsi királyfi, hanem ment egyenest maga. Akkor is legyőzött egy óriást, ezzel is végzett. Hanem attól mégis megirtózott a kicsi királyfi, hogy még mi jöhet ezután. Rávette a bátyjait, hogy távozzanak el a palotából s esztendő olyankor újra találkozzanak ott a tett helyen.

Na jó! Hát útnak is indultak hárman három felé. A kicsi királyfi alig is tett annyi amennyi utat, látja, hogy egy ember a legnagyobb szállfákat is a hegyénél fogvást lehúzza a földig, s akkor úgy visszaeregeti, hogy azok ágaikat mind szeredenszéljével szórják magukról.

— Na te ember! — mondja a királyfi — én sokat jártam, sokat láttam, de hozzád hasonló erőset még soha nem láttam napom világában.

— Hm! — mondja az ember, — én még vagyok erős, olyan amilyen, de milyen erős lehet az a kicsi szépkirályfi, ki a három világnagy óriását legyőzte?

— Na, hiszen az én vagyok! — mondja a királyfi.

— Hiszen ha csakugyan yalóst te, én is veled megyek, fogadj be társadnak.

Jól van, összetársulnak s tovább vedrednek (indulnak) aharról (onnan). De alig

is kelnek további útra, nem is olyan messze látják, hogy egy ember csak úgy félkézzel tördeli a nagy kősziklákat. Le-letör két nagy templom mekkoraságú sziklát s azt úgy csapja össze, hogy helyből liszté válik.

Azt mondja a királyfi neki:

— Na te ember, elhiheted nekem, még olyan szertelen erőset se láttam napom esilágában, mint amilyen te vagy!

— Hej, — mondja az ember, — én még vagyok olyan, amilyen, de miésoda erős lehet a kicsi szépkirályfi, ki a három világnagy óriáskirályfit legyőzte.

— Na, hiszen az én vagyok, — mondja a királyfi.

— Bizony, ha te! — rikkant fel az ember nagy örömmel, — hadd legyek a társad, mert még úgy eseppenhet világjárásodban, hogy hasznomat veszed.

Jól van, ez is társul szegődik ahajt s avval csak mentek továbbat az uton, még nem is olyan messze, amikor látják, hogy egy embernek egy nagy szállfamekkoraságú vasbot a kezében, fordul erre, dobni akar vele, igen arra, ismét dobni akar vele, de mindenkor visszahátrál. Kérdi a királyfi:

— Ugyan hallod, szóm ne sértsen, mit akarnál tenni, hogy úgy akarsz is, nem is?

— Hadd el földi! — mondja az ember. — Úgy dobhatnék egyet evvel a vasbottal, de nem tudom, hogy merre, mert ha arra dobok, elüttetem azt a szép nagy havast, ha meg erre, mindenestől elsepri a botom azt a mahomed (hatalmas) nagy várost.

— Ejnye, — mondja a királyfi, — hiszen hajíts kukkra, akkor ninesen ahol kárt tégy a botoddal.

— Nahát! hallod, — mondja az ember, — most te is mondtál egyet, hogy járjon a szád. Hogy hajíts kukkra, hogy betörjem az eget, sz' nem vagyok én istentagadó!

— Nő hallod-é, ilyen emberre sem akadémia meghajjasodtam. Szegődj hozzánk, légy cimboránk! — mondja a királyfi.

A jó hajító egy szóval se mondotta, hogy ő aztán egyet se.

(Folytatjuk.)

Klára a konyhában.

Surög-forog a kis Klára,
Dolgozni megy a konyhába.
Jó gazdasszony lesz belőle,
Híres lesz a sültje-főztje.
Kedvelt tésztád ugye rétes?
Még a finom krémes-béles!
Ettől hízol jó kövérre,
Apukádnak örömezé.

Scharlné Mestlér Erzsébet.

Az én első nagy bánatom.

Kisgyermek koromban történt, amit most elmondok, réges-régen, amikor még csak hatéves voltam s mint minden magamfajta kisgyermeket, engem is szerettek, becéztek a bácsik, meg a nénik. — Azon a nyáron a Homoród partján nyaraltunk. édesanyámnak özvegy papné barátnőjénél. Nagy szeretettel csüngtem a jó Emmus nénin s ő is nagyon szeretett engem. Szép birtoka volt; a házuk régi, nagy székely kuria, a ház mögött pedig pompás gyümölcsös. Erdőmezőn, gyümölcsösben, Homoród-parti kerepelő malomban sokszor jártam; képzelhetitek, hogy nagyszerűen telt az idő. Bizonybizony, egészen addig, míg baleset nem történt velem. Szégyelem is nagyon elmondani, de ami megtörtént, azt nem szabad letagadnunk, ugye?

Mi türés-tagadás, biz' én nagyon hiú kislány voltam. Szerettem a tükör előtt álldogálni s a saját képmásomban gyönyörködni. S talán még most is az volnék, gyerekek, ha az a baleset ki nem gyógyított volna ebből a csúf hibából.

Az Emmus néniék házában, a nyári konyha mellett volt egy jó, hűvös szoba, ahol nyáron ebédelni szoktak. Ennek a szobának az egyik szögletében állott egy kis, egy lábú sarokasztal. Ősz felé járt az idő; az asztal alja tele volt télire eltett befőttes üvegekkel, az asztalon pedig tízliteres uborkásüveg díszlett, tele ecetes uborkával. Ez még nem lett volna olyan nagy veszedelem, de az már baj volt, hogy az asztal fölött függött a tükör.

Egy délután, amikor senki se volt a szobában, széket tettem az asztal mellé s fel akartam mászni rá. Hogy könnyebben menjen a dolog, belekapaszzkodtam az asztal szélébe. Ebben a pillanatban az asztal megbillent, az üveg lezuhant róla s a földön dirib-darabra törött.

Én egy percig holtraváltan bámultam a szerencsétlenül járt uborkásüvegre s azután zokogva szaladtam át a konyhába, Emmus nénihez. Csodálkozva kérdezte:

— Miért sírsz olyan keservesen kislányom?

— Nagy bánatom van, — zokogtam.

— Hát az ugyan mi lehet?

— Eltörtem az uborkásüveget.

Emmus néni letette a tortasütőt, megfogta a kezemet s azt mondta:

— Na, gyere, nézzük meg, mi történt.

Átmentünk az ebédlőbe. Hát gyerekek, biz' az olyan volt, mint egy kis jegestenger. A szoba padlóján, tócsában állott az ecet; benne az uborkák, mint megannyi bálna; az uborkásüveg cserepei szépen pótolták a jéget. Ezt azonban csak most képzelem így el; akkor a helyzetem nagyon kényelmetlen volt ahhoz, hogy összehasonlításokat végezzek.

Emmus néni tréfás szörnyülködéssel csapta össze a kezét:

— Mit csináltál te gyerek? Ezért börtönbe kerülsz! — De látva az én keserves ábrázatomat s még keservesebb zokogásomat, megsajnálta és vigasztalni kezdett:

— Na, ne búsulj leánykám, nem lesz semmi baj.

Ebben a percben lépett be édesanyám:

— Szent Isten, mi van itt? Mit csináltál te gyerek?

— Semmit, — felelte Emmus néni, — csak üveget gyártott, hogy legyen mibe uborkát rakni a télire.

Azután még sokáig bosszantottak ezzel az esettel, de hiába bosszantottak, mert azóta sem törtem el uborkásüveget s a hiúságból is kigyógyultam örökre.

Deák Berta néni.

Gyermekkoromból.

Irta: Vadnay Dezső.

Idézem a rég multakat...

Gyermek voltam, kis fiúcska;
Enyém volt az egész világ,
Erdő, berek, zajos ucca.
Nekem dalolt a madár is,
Nekem nyíltak a virágok, —
Szerettem az áldó tavaszt
S a gondtalan szabadságot...

Hogyha mentünk valahova,
Kézenfogva vitt jó anyám,
Ahova ment, én is mentem
Életemnek szép tavaszán.

Szerettem én járni vele,
Legjobban ám a vásárba,
Elnéztem a sok játékot, —
Szemem előtt nem volt zárva.

Sok minden volt, ami tetszett,
Húszárcsákó, puska, kis kard,
De legjobban- vágyó szívem
Mindíg egy kis lovat akart.
Egy kis lovat, csupán fából,
Az aztán az enyém legyen, —
Repülni fog csillagokig,
Hogyha egyszer megnyergelem...

Bárhogy tetszett a kicsiny ló,
Csak az álom maradt velem...
Csak ígérte folyton anyám,
De egyszer sem vett ő nekem.
Bús szemébe könnyek gyűltek
S búsan mondta kérve, halkán: —
„Nem maradt egy krajcárom se,
Pedig venni úgy akartam...”

Teltek, multak a hónapok,
Egyik év a másik után,
Nem vett senki falovacskát,
Almodoztam róla csupán.

Csak álmodtam este, reggel,
S bár már iskolába jártam,
Mint valami csodadolgot,
A falovat egyre vártam...

S míg egy meleg, napos reggel —
Talpon voltak már a házban, —
En tovább is ott maradtam, —
Dunyha között, vetett ágyban.
Bágyadt voltam, fejem szédült,
Egy kis láz is gyötört talán, —
Borzas fejem simogatva,
Agyamnál ült édesanyám.

Félkezében lovat láttam...
Oly boldogan néztem rája!
Piros bársony volt a nyerge,
Szénfekete a patája.
Szeme tüzes, mint a parázs,
Lángot vetett villanása;
Amilyenről álmodoztam,
Épp annak volt igaz mása!

Nem szóltam egy árva szót se,
Csak könny rezgett szempillámon:
Azonmódon megnyergeltem,
S úgy vágattunk héthatáron.

Felmentünk a kék felhőkbe,
S már nem került nagyon sokba,
Egy villanás, két nyerítés,
Ott voltunk a csillagokba.

Bejártunk ott hegyet, völgyet,
Be az egész nagy világot,
Csak úgy repült kis táltosom, —
Szélvésszel is versenyt szállott.
Csillagokról, csillagokra
Vágtattunk, mint tüzes orkán,
S ha prüsszentett a kis lovam,
Lángok jöttek ki az orrán!

Mikor aztán elfáradtunk,
Vagy meguntuk már a járást,
Valamelyik fényes csillag
Adott meleg, nyugvó szállást...

Nem tudom, hogy meddig tartott
A csillagok zöld bársonyán,
De, amikor felébredtem,
Melltem volt édesanyám...

Szívszorogva fogta kezem
S úgy suttozta nagy boldogan:
„Túl vagy már minden veszélyen,
Lázacska is alighogy van...
De furcsákat álmodoztál,
De furcsákat beszélgettél:
Aranyszörű paripádon
Kék felhőkkel versenyeztél...”

Álom? Igen... — rezzentem fel, —
Csak álom volt, amit láttam,
Álom volt a kék felhőske
S a csillagok, ahol jártam...
Álom volt a kis faló is:
Egyetlen nagy boldogságom:
S bár tudom, hogy már hiába,
Azóta is várom, várom...

Este, Este...

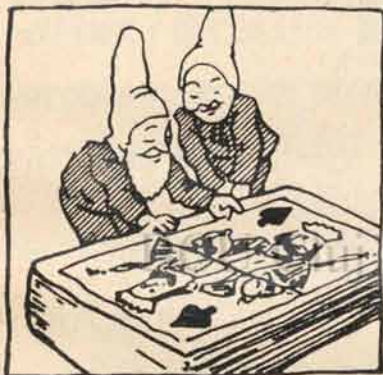
Irtta: Kosztolányi Dezső.

Este, este...

Arnyak inognak
És bezárjuk ajtainkat,
Figyelünk a kósza neszre.
Egy venatfütty messze-messze.
És a esend jó.
'Alszik a homályos éjbe
Künn a csengő.
A divány elbújik félve,
Szundít a karosszék.
Almos a poros kép.

Alszanak a csengettyúk,
'Alszanak már mindenütt.
A játékok, a karikahajtók,
A szegény tükör is hallgatag lóg.
Ó a néma csengettyúk.
Az óránk is félve üt.
'Alszik a cicánk s a vén szelindek,
Fel ne keltsük — piszt — e sok-sok
alvót.
'Alszanak a régi rézkilincsek,
S alszanak a fáradt, barna ajtók.

Törpeöröm-törpebánat.

1.

Beh kitűnő építőszer
Ez a csomag kártya!
Minden lapja erős, kemény,
Nem afféle hártya.

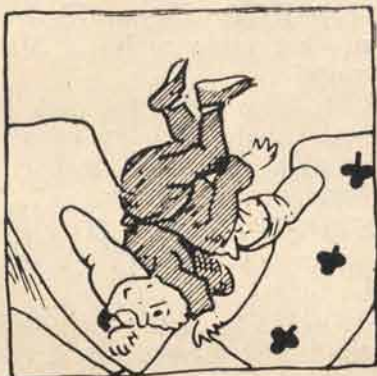
2.

Ez aztán ház, a tetején
Táncolhat az ember,
Az is, kinek a szakálla
Három röfnyi kender.

3.

Gyere te is törpe társam!
Ugyebár, hogy pompós?
Hogyan is van az a nóta:
„Leszakadt a gombház“.

4.

Nem a gombház, a háztető
Szakadt le a táncra...
Jó, hogy síma földre estek,
Nem pedig egy sánca.

5.

De így is a tőkfejüket
Jól egymásba vágták.
Sírva mondják: „Még sem valók
Házfalnak a kártyák!“

D-ő-b-i.

A legkedvesebb meglepetés.

— Színdarab. —

Irta Landtné Ady Mariska.

Szereplők: Özv. Balogné. Kati, szolgálólány. Pistiike, Juliska iskolás gyermekek. Eszti, szomszédasszony. Pálinkásné, gazdag kores márosné. Laci, Balogné diákfia.

Szin: falusi udvar. A háttér tornácos falusi ház, karfáján eserepes virágokkal. A tornácra 2—3 lépcső vezet le az udvarra. Jobbról galambdúcos kapu az uccára. Balról réses kerítés, mely a hátsó udvart és a kertet választja el az első udvartól. Balfenéken kis ajtó a hátsó udvarba. A kerítés mellett virágzó orgonabokrok: Napsütéses májusi koradélután.

Mikor a függöny felmegy, Kati vedlett karosszéket cipel a lépcsőkön le az udvarra. Az udvaron megáll, körülnéz, az eget kémleli, aztán egy napsütéses helyen — háttal a kapunak — elhelyezi a széket.

+

KATI: *(felbeszél a tornácra)* Igy la! Idetesszük a karosszéket az áldott napra. Semmi sem gyógyítja jobban a reumát mint a nap melege. Mindjárt ebédután ide kellett volna üljön a tekintetes asszony, nem abba a hűvös tornácba. Tavasz van még csak. Csalóka idő. Aztán az árnyékos hely fiataloknak való. Öreg esontok mindétig a napra igyekezzenek!

BALOGHNÉ: *(fehérhajú, kedves arcú idősebb asszony. Szemén ókularé, kezében újság. Jön a lépcsőkön lefelé. Botra támaszkodik. Láthatóan szenved a reuma miatt. Lassan, viqyázva lép.)* Hallod-e Kati! Te sem ott jártál iskolába, ahol az udvariasságot tanítják!

KATI: *(szélesen mosolyog)* Hát nem is! Mert engem első elemítől végig a tekintetes asszony férje: a megboldogult tanító úr tanított. Az pedig nem hízelt, nem udvariaskodott. Mindétig megmondotta az igazat. Nevén nevezte a gyereket. Isten nyugosztalja.

BALOGHNÉ: Ugy hát én a te szemedben „öreg esont“ vagyok?

KATI: Hát mi tagadás, nem is fiatal már a tekintetes asszony. De hát szégyen az? Mindenki megöregszik egyszer!

BALOGHNÉ: *(elhelyezkedik a karosszékekben. Sólajt.)* Igazad van Kati fiam. Sokszor még hamarabb megöregszik, mint illene. Az a három sírhant a temetőben: a drága, jó uram, meg a két szép leányom sírja, éppen háromszor öt esztendőtt vitt el a fiatalságomból. *(Felszisszen.)* Juj! Mekkora nyílalott a jobb térdembe. Szaladj fiam, hozd ki az ágyamról a gyapjúsálat. Abba is bele kell

esavarjam a lábamat, ha nyugodni akarok. *(Kati el.)*

JULISKA, PISTIKE: *(egykoru iskolás gyermekek. Megnyitják az uccajtót. Kissé előbbre jönnek. Balról, a kert felől kutyaugatás. Ijedten visszakoznak.)*

JULISKA: Jaj! Nem merek beljebb menni. Biztosan szabadon van a Bodri.

BALOGHNÉ: *(A sok ruhától nem tud hátra fordulni.)* Ki az? Jöjjon csak bátran, láncon van a kutya.

JULISKA, PISTIKE: *(előrejönnek)* Kezeit esókeljük Balognénéi!

BALOGHNÉ: *(kedvesen)* Ti vagytok bogárkaim? Nagyot nőjjetek. Hát mi jót hoztatok Balogh néninek?

PISTIKE: Inkább vinni szeretnénk Balognénéi kérem!

BALOGHNÉ: Vinni? Ugyan mit? *(Tréfálva)* Csak nem a reumát akarjátok elvinni?

JULISKA, PISTIKE: Köszönjük szépen, abból nem kériink!

BALOGHNÉ: Hát mit akartok bogárkaim?

JULISKA: *(kedvesen, kérőleg teszi össze a kezét)* Nagyon szépen kérjük kedves Balognénéi tessék megengedni, hogy egy kis orgonát, meg jázmint tépjünk.

KATI: *(jön a szállal. Erélyesen:)* Abból pedig semmi sem lesz. Nekem aztán nem esúfitjátok el a bokrokat.

BALOGHNÉ: Ugyan Kati volna szíved elküldeni őket virág nélkül? Ma igazán goromba vagy!

KATI: Nem goromba, csak őszinte. Ami igaz, igaz. Tavaly is, hogy össze-visszatörték a konfirmálók az ágakat, mikor a templom díszítéséhez virágot kértek.

PISTIKE: *(buzgón)* Mi vigyázunk Kati néném! S nem is kell nekünk sok, csak egy-két szál.

BALOGHNÉ: Aztán mire nektek a virág kiesinyeim? Még messze van a vízsga.

JULISKA. A tanítónéni „Anyák napját“ rendez az iskolában. Szavalunk, énekelünk s minden gyermeknek ott lesz az édesanyja.

KATI: No, hát nekem nincs édesanyám s így virágot sem adok.

JULISKA. De azért megemlékezhet az

Székely vendéglátás.

(Szövege a 219. oldalon.)

édesanyjáról Katinéném! Vihet a sírjára virágot és imádkozhat a nyugalmaért.

BALOGHNÉ: Látod, látod Kati! A kis esibe kell tanítsa a tyúkot.

KATI: *(megádvá magát)* Jól van, jól Jertek a kertbe. Belülről tépünk, ott nem lat-szik meg.

(Gyerekek és Kati el balra a kis ajtón. Ugyanonnán pár perccel később jön Eszti. Fiatalasszony. Kezében kendermagos tyúkot hoz.)

ESZTI: Aggyon Isten jónapot tekintetes asszony! Mi jót ír az újság?

BALOGHNÉ: *(ölebe teszi az újságot, melyből olvasott.)* Nem sok jót Eszti fiam. Hát mi az, megint tilosba járt a tyúkod?

ESZTI: *(tréfásan pofozza a tyúkot.)* A salátán csiptem meg a hitvány fajzatot. Már igazán időt kell szakítson János a kerítés rendbehozására. *(A kert felé intve)* Ezek a gyermekek minék tépik a virágot?

BALOGHNÉ: Anyák napját ünneplik holnap az iskolában.

ESZTI: Ugy-e? Hát ez meg miféle új bolondság? Régen hírét se hallottuk.

BALOGHNÉ: Nem bolondság ez fiam, hanem nagyon szép és nemes gondolat. Az év 365 napjából annak szentelni egyet, aki élete minden napját nekük áldozta. Majd neked is jól fog esni — meglásd — ha a Janesikád felcseperedik s elpótyyog Anyák napján egy versikét a szíve szeretetéről és hálijáról.

ESZTI: Jaj Istenem! Vajjon megérem valaha? Hogy az én Janesikám iskolába járjon, verset szavaljon?

BALOGHNÉ: Ha jól gondját viseled, bizonyosan megéred. Addig is, míg ő emlékezhetne meg rólad egy szép versikével: te emlékezz meg a szegény, jó édesanyádról aki igazán keservesen nehéz munkával nevelt fel téged, meg a bátyádat. Én tudom, mert láttam. Apád odamaradt a háborúba s ő egyedül törte magát értetek egy életen keresztül. El is ment hamar szegény.

ESZTI: *(szemét torli meghatottan)* Még ma kimegyek a temetőbe, a sírjához. Áldja meg a jó Isten a tekintetes asszonyt, hogy így kioktatott a kötelességemről.

BALOGHNÉ: Áldjon meg téged is Eszti fiam. *(Eszti el. Kati jön a két gyermekkel a kertből. A gyermekek keze tele jázminnal meg orgonával.)*

JULISKA: *(magasra tartva két szál jácintot, boldogan)* Ni! Jácintot is adott Katinéném! Nem tetszik megharagudni érte?

BALOGHNÉ: *(kedvesen)* Dehogy haragszom bogárkám! Maradt ott még elég. Aztán szépen szavaljatok ám! Majd megkérdem a tanítónénit.

JULISKA, PISTIKE: Kezét csókoljuk s köszönjük szépen a virágokat!

BALOGHNÉ: Jó szívvel bogárkáim! Nagyot nőjjetek. *(Gyermekek el.)*

KATI: Na, hála Istennek ezek is elkotródtak. Remélem mára végeztünk a vizitákkal, mert ha nem, még a vacsoracsillag is ott fogja találni a déli edényt mosatlanul a mosogató asztalon.

BALOGHNÉ: Ne zörögj annyit Kati Esztig még sok idő van.

KATI: (*csipőre tet kézzel*) Sok ám, de a delog is sok. A tyúkólat is ki kéne takarítani s a disznó alá is friss szalmát kell szórjak. Gyomlálni se jön el ez a begyes Eszti — tudom — pedig éppen elég bajt csinál a drágalátos tyúkja.

BALOGHNÉ: Éppen most mondja, hogy János megcsinálja a kerítést.

KATI: Csinálja már egy év óta a szájával, csak a kezével nem akarózik hozzáfogni.

BALOGHNÉ: Mi ütött ma beléd Kati? Olyan házsártos vagy, mint az ördög felesége.

KATI: Hát szerencse, hogy én házsártos vagyok, mert a tekintetes asszony éppenséggel nem az. Ha magára lenne, még a párnáját is elvinnék. Olyan lágy a szíve, mint a vaj. Egy-két kérő szó s mindjárt megoldvad.

BALOGHNÉ: Te Kati! Csak nem azért a néhány szál virágért tartod ezt a nagy prédikációt?
(*Folytatjuk.*)

Zuzmara tündérke.

Zuzmara tündérke ott lakott egy őszi-rózsabokor tövében. Parányi fészket szép, fehér csipkével díszítette a tél, csillogó hópihékből ragyogó menyezet borult a feje fölé és Zuzmara-tündérke nagyon boldog volt. Sokszor még tánera is perdült a hulló hópihékkal.

Az őszi-rózsabokor egy rozoga kunyhó ablaka alatt diszelgett. A kunyhó ablakán töredezett volt az üveg, egy háromszögletű nyílás szabadon is maradt, azt rongyokkal tömte be egy sápadt kéz, hogy a dermesztő téli szél be ne surranjon a szobába.

Zuzmara tündérke gyakran odalopózott az ablakhoz és belesett rajta.

Vézna kisfiú feküdt odabent egy pokrócos ágyon és szomorúan nézegetett kifelé az ablakon. Egész télen át egyszer sem mehetett ki a szabad levegőre, mert nem volt sem ruhája, sem cipője. Egyetlen egyszer sem hógolyózhatott, nem szánkózhatott. Bizony szomorú sorsa volt a kisfiúnak!...

Zuzmara tündérke szánakozva nézte az ablakon keresztül a kisfiút és szeretett volna valamivel örömet szerezni neki. Egy ragyogó napfényes reggelen, amikor Zuzmara tündérke megint az ablakba repült, azt látta, hogy a háromszögletű nyílásból kihúzták a rongyokat és be lehet menni a szobácskába. Nem sokat gondolkozott, hanem egy-kettőre ott termett a kisfiú pokrócán.

Ámde a kisfiú lezárt szemmel feküdt az ágyban, arca olyan piros volt, mint a rózsza és nehezen lélegzett. Mellette könnyes szemmel ült egy szomorú asszony és remegve figyelte, hogy felnyitja-e a kisfiú a szemét?...

Zuzmara tündérke nézte, nézte a gyermek lüktető halántékát, aztán gondolt egyet.

Egy pillanat alatt ott termett a kisfiú párnáján és parányi kezével simogatni, cirógatni kezdte arcát, szemét, homlokát.

Addig simogatta, cirógatta, amíg a fiúcska felnyitotta a szemét és rámosolygott a szomorú asszonynya:

— Édesanyám! Nem fáj már egy cseppet sem a fejem! Jaj de jó, hogy elmúlt!... Édesanyám lelkem, meggyógyultam!...

A szomorú asszony boldogan nevetett:

— Hála a jó Istennek! Nézd csak, milyen melegen süt odakint a nap! Nemsokára elolvad a hó és szép, ibolyás, napsugaras tavasz lesz! Idd meg ezt a jó kis tejeeskét, ettől újra erős és egészséges leszel!

Amíg a kisfiú a tejet szüresölgette, senki sem vette észre, hogy szegény Zuzmara tündérke elolvadt és csillogó vízesépp lett belőle a kisfiú homlokán. Az sem maradt sókáig. Felszáradt, pára lett belőle és kirepült a törött ablaknyíláson. Egyenesen a nap felé. Ütközben sok-sok más Zuzmara tündérkével találkozott, akik az első meleg napon mind itthagyták a földet, hogy pára alakjában siessenek a jó öreg nap felé, amely olyan melegen hívogatja őket.

Zuzmara tündérke is engedelmeskedett és boldogan vitte magával emlékül a meggyógyult kisfiú édes kacagását.

B. Csűrös Emilia.

Levelezés.

L. A. M. Bánfilyhunyad. Édesapám elhunytá alkalmából kifejezett őszinte, meleg részvétéért fogadja Nagyságos Asszonyom egész családom köszönetét. A sajtó hibát sajnos én is csak a megjelenés után vettem észre és azonnal leadtam a helyreigazítást. Engem is bosszantott a dolog, mert a hiányzó sor már a revízió után hullott ki valahol. *B. A. Marosvásárhely.* Kivánságára a kért számot megküldöttük. *H. K. Szalárd.* A kiadóhivatal ismételt megküldötte a kért számot. A bemutatkozó levél és kép valószínűleg elveszett a főszerkesztőnél halálával keletkezett zür-zavarba. Jó volna, ha még egyszer beküldenék. *L. J.-né Nagyenyed.* Kérését kivánsága szerint intéztük el. *Cs. V. V. Temesvár.* A küldött címet köszönjük, a lapot megindítottuk. Nagys. Asszony részére kivánsága szerint küldjük a lapot. A kéziratokat kérjük mindig T. D. főmunkatársunk címére küldeni. *Keresztes Erzsike, Gyulafehérvár.* Nem haragszunk, de hogy haragszunk, de most már nem kell olyan sokat tanulni, tehát gyakrabban írhat. Nagymamád megrendelte neked Marcella néni „Székely népmesék” című gyönyörű könyvet, amelyet nagy örömmel olvasgatsz. Küldöd a legújabb szám rejtvényeinek megfejtését, amelyek olyan sikerültek, hogy a rovatvezető bácsi mindjárt felírta nevedet a nyertesek sorába. Leveleidet máskor is csak a szerkesztő bácsi címére küldjed. *Molnár Margit VII. o.* Nagyon örvendtél a szép nyeménkönyvnek melyet multkori megfejtésedért kaptál. Ezen felbúzdulva ismét beküldted az összes rejtvények pontos megfejtését. Azonkívül egész esőkorra való szép rajzot küldsz, melyeket elteszünk a legközelebbi rajzkállításra. Máskor azonban minden rajzot külön papírra rajzolj. *Szabadi Babuka București.* A március 17-én küldött 200 lelt megkaptuk, mivel azonban a szelvényen nem volt feltüntetve, hogy milyen célra küldték, a kiadóhivatal előfizetésre könyvelte el az összeget. Így az előfizetések 1941. január 1-éig rendezve van. de a Marcella néni sírmlékére más összeget kell küldnetek. *Lamos Ibolya IV. o.* Rejtvény-fejtésed kitűnőek, az új rejtvények is jók. Lefogjuk közölni.

N. K.

A Bimbi és Botond című folytatásos gyermek-regény mai számunkból anyagtorlódás miatt kimarad.

Székely vendéglátás.

A kis cimboráknak meséli:

Móráné Ősz Rózsa.

Az este leszállt, ember, állat pihenőre tért. A piacon szokás szerint megállott a székely szekér és rendezkedni kezdett. Tele volt kerékkel, löcsökkel s az öreg székely le szállva, egyengette a szekerezéstől összerázott derekát. Aztán a lovak után nézett, ennivalót dobott nekik és leülve a szekérrúdra, hallgatagon belenézett az alkonyatba. Egyszer csak egy legényke állott meg előtte.

— Aggyon Isten jóestét!

— Aggyon Isten neked is. Kit keresel?

— Éppen kiedhez jöttem, azt izeni a gazdám, hogy jöjjön be egy pár szóra az udvarába.

— Még nem jött vissza a gyermek a faluról, addég nem hagyhatom a szekeret.

— Nő hát nem is gondolja a gazdám, hogy egymagába jöjjön, hanem, hogy hajtson oda bé éjjeli szállásra.

— Tiszteltetem a gazdátat, de én nem tudok ilyen drága szállást fizetni.

Kis idő múlva csak oda kanyarodik a gazda is. Reá köszönt az útas emberre:

— Aggyon Isten földi, hát miért haragszik kigyelmed reám?

— Mán, hogy jövök én ahoz, hogy kigyelmedre haragudjam?

— Hát akkor miért nem fogadja el a meghívásomat?

— Megkövetem, hogyan jövök ahoz, hogy csak úgy betelepédjek egy idegen ember asztalához. Nem szolgáltam én reá ekkora szívességre.

— Nézze, kedves földi! A szívesség körbe jár, én elfogadok szívességet valakitől, s azt köteles vagyok visszafizetni annak, aki reám szorúl, s egy tizedik-huszedik ember nekem is majd viszonozza. — Így elmélkedve a gazdag székely bevezette a szegény kerékáruló székely szekeret az udvarába.

A szívesség körbe jár, gyerekek. Ti is csak úgy várhattok szívességet, ha figyelmesek és szívélyesek lesztek azokhoz, akik reátok szorúlnak.

HELYREIGAZÍTÁS.

Lapunk múlt számának 191-ik oldalán az L. Ady Mariska: „Vallomás” című verséből nyomdahiiba folytán kimaradt az 5-ik szakasz első sora. A kérdéses szakasz helyesbitve így hangzik:

Szeretem éneklő gyermekeid körét,

Ispiláng rózsján derülő örömét.

Ha a kör közepén táncra perdül lábuk:

Angyalok kacagnak a mennyégből rájuk.

Vezeti: Jóska bácsi.

1. Keresztrejtvény.

1		2	3
		4	
5	6		
7			

Vízszintes: 1. Európai főváros. 4. Közlekedési vonal. 5. Betű kiejtve. 7. Állatok fekvőhelye.

Függőleges: 1. Ravasz állat. 2. Állati hang. 3. Nagyon kicsi test. 6. Nem valódi.

2. Szórejtvény.

Beküldte: Daday Zsolt, Semesnye.

MAS EGY

3. Közmondás-rejtvény.

Beküldte: Daday Zsolt.

A gyát lusz ki ál ve úgy ti mint mát sza á.

Ha ezeket a szavakat és szótagokat helyesen rakjátok össze, egy régi közmondást kaptok.

4. Régi találókérdés.

Beküldte: Tuka Éva és Piroska, Torda.

Két szótagom, öt betűm van;
Hüvelyes, jó növény vagyok:
Első tagom ital-fajta,
Másodikkal jó ízt adok.

Mi az?

Megfejtések a június 1-i számból:

1. Orángután.
2. Gyulafehérvár.
3. Falu végén kurta kocsmá,
Óda rug ki a Szamosra.
4. Jó pap holtig tanul.

Megfejtéseket küldtek be: Tuka Éva és Piroska, Horosnyi Zoltán, Gálffy Gábor, Daday Zsolt, Molnár Margit, Keresztes Erzsike, Kovács Feri, Székely Erzsike, Székely Sanyi, Kotzka István, Vargha Zolti, Zoltán Bandi, Szabó Laci, Nemes Jolán, Kádár Irma, Lajos Ági.

A két jutalomkönyvet nyerték: Horosnyi Zoltán és Keresztes Erzsike. A könyveket címükre elküldjük.

Adakozások
a Marcella néni síremléke
javára.

A Marcella néni síremléke javára a következő összegek érkeztek be:

Henner Lajosné és H. Aranka, N.-Bánya	100	Lei
Janovszky Imre	100	"
Koblicska Magdus	50	"
Bánhidi Klárka és Mária	50	"
Molnár Margit, Egerbegy	10	"
Pásint Elek és Éva, Tordatúr	200	"
Dr. Fábiánné. B. Ilona Mária munkatársunk egyévi honoráriumát ajánlotta fel a síremlék javára.		

Az Uj Cimbora előfizetési árai:

Előfizetési árak: Egész évre 200, fél évre 100 lej. Egyes szám ára 10 lej. Magyarországon 12 pengő. Jugoszláviában 100 dinár, Amerikában 300 lej.

Főmunkatársak:

Teleky Dezső, Coltești, u. p. Aiud. jud. Alba, akinek címére küldendők az írásművek és rejszok.

Nagy Kálmán, Cluj. — Kormos Jenő, Chiend.